

Nr.7447/29.05.2024

Aprob,
Director Executiv,
Alungulesei Mihaela

RAPORT TEMATIC JUDEȚEAN

privind

"Verificarea respectării de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor legale cu privire la monitorizarea modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia".

Capitolul I - CONTEXT GENERAL

Studiile arată că migrația părinților afectează grav echilibrul familiei rămase în țară și se răsfârâge în mod negativ mai ales asupra copiilor. Situația copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, deși nu este atât de precară din punct de vedere economic, are consecințe profunde la nivel emoțional, existând riscul apariției unor tulburări psiho-comportamentale din cauza separării îndelungate de părinți.

Astfel, în baza prevederilor:

- Legii asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare,
- Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.113/2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, cu modificările și completările ulterioare,
- Hotărârii de Guvern nr.151/2012 privind Statutul propriu de organizare și funcționare al Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, cu modificările și completările ulterioare,
- Legii nr.272/2004 ***Republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr.191/2022, Legea nr.239/2023),
- Hotărârii nr. 691/2015 privind aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea,
- Legii nr. 156/2023 din 30 mai 2023, privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie,
- Deciziei nr.484/04.03.2024 a Directorului General al Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS),
- și a Deciziei nr.37/06.03.2024 a Directorului executiv al Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Neamț,

în perioada 05 martie - 31 mai 2024 s-a desfășurat campania tematică **"Verificarea respectării de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor legale cu**

privire la monitorizarea modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia”.

Grupul țintă:

- copii cu ambii părinți plecați la muncă în străinătate;
- copii cu părintele unic susținător plecat la muncă în străinătate;
- copii cu un singur părinte plecat la muncă în străinătate;
- copii reveniți în țară după o perioadă de ședere în străinătate, alături de părinți, mai mare de un an.

La nivel local, organizarea și coordonarea campaniei de control s-a realizat, de către directorul executiv al agenției județene și de către responsabilul de campanie desemnat prin Decizia nr. 37/06.03.2024 a Directorului executiv al Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Neamț.

La nivel central (ANPIS), s-a realizat colectarea și prelucrarea datelor primite de la Inspectoratele Școlare Județene și Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (acestea solicitând datele de la SPAS-urile din județe) cu privire la situația copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, aferentă anului 2023, date transmise, ulterior, la nivel local, împreună cu metodologia de campanie.

În urma intersecării acestor baze de date și analizării lor, inspectorii sociali din cadrul AJPIS Neamț, desemnați pentru a lua parte la desfășurarea campaniei, împreună cu responsabilul de campanie, au selectat lista celor 7 UAT-uri ce urmau să fie supuse controlului tematic (2 din mediul urban și 5 din mediul rural), ținând cont de numărul mare de cazuri de copii aflați în situație de risc, urmare plecării părinților la muncă în străinătate.

Cele 7 UAT-uri selectate sunt următoarele: UAT Borca, UAT Cordun, UAT Gherăești, UAT Săbăoani, UAT Tămășeni, DAS Roman și DAS Piatra Neamț. Acestea au fost notificate cu privire la tematică, obiective, perioada de control și lista de documente ce urmează a fi verificate de către echipele de inspectori sociali.

În vederea atingerii obiectivelor campaniei, echipele de control au solicitat, spre verificare, următoarele documente:

- Organigrama, statul de funcții și decizia/hotărârea de aprobare a lor;
- dosarele de personal ale angajaților din compartimentul de asistență socială/serviciul public de asistență socială/direcția de asistență socială;
- procedura de lucru privind colaborarea dintre DGASPC și DAS/CAS;
- procedura de identificare a situațiilor privind copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- parteneriatele încheiate cu instituții publice sau private, cu privire la copiii aflați în situație de risc;
- registrul de evidență a copiilor aflați în situație de risc;
- registrul de intrare-ieșire de evidență a sesizărilor și autosesizărilor;
- Structura comunitară consultativă și HCL de aprobare a acesteia;
- acțiunile de informare realizate de către DAS/CAS, în scopul conștientizării părinților privind plecarea la muncă în străinătate, potrivit prevederilor art. 106 (1) din Legea nr. 272/2004;
- planul de dezvoltare a serviciilor de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 14 alin. (3) Legea nr. 156/2023;
- baza de date/evidența de la nivelul DAS/CAS a copiilor aflați în situație de risc/lista nominală a copiilor a căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- evidența copiilor aflați în situație de risc în Observatorul copilului de către DAS/CAS, potrivit prevederilor art. 16 alin. 3 lit. c) din Legea nr. 156/2023;
- notificări înregistrate în baza art. 104, alin. 1 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată;

- lista persoanelor desemnate prin notificare, cărora DAS/CAS nu le-a asigurat consiliere și informare potrivit prevederilor art. 104 alin. 2[^]1 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată;
- evidența persoanelor desemnate pentru care SPAS a asigurat consilierea și informarea și au participat la programe de consiliere și informare pentru prevenirea situațiilor de conflict, neadaptare sau neglijență în relația cu minorul potrivit prevederilor art. 105 alin. (2) Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată;
- hotărârile de delegare a drepturilor și îndatoririlor părintești, comunicate primarului de la domiciliul părinților sau tutorelui, potrivit prevederilor art. 105 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată;
- solicitările reprezentanților DAS/CAS către unitățile școlare a datelor și informațiilor cu privire la copiii aflați în situație de risc potrivit prevederilor art. 2, alin. (1) Anexa 1 din HG. nr. 691/2015;
- evidența deplasărilor reprezentanților DAS/CAS la adresa la care sunt îngrijiți copiii, conform prevederilor art. 2 alin (3) H.G. nr. 691/2015;
- evidența sesizărilor adresate la DGASPC de către DAS/CAS, potrivit art. 12 alin. (1) Anexa 2 din HG. nr. 691/2015.

Totodată au fost solicitate dosarele copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, ce se află în evidența DAS/CAS, dintre acestea, fiind selectate, spre verificare, un număr de **10 dosare/UAT verificat**.

În cadrul campaniei tematice s-a pus accent pe consilierea autorităților administrației publice locale cotate în vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare.

La sediul UAT-urilor supuse verificărilor, au fost încheiate procese verbale de control în care s-a făcut referire la indicatorii cantitativi și calitativi menționați în cadrul metodologic de realizare a campaniei, iar pentru deficiențele constatate au fost dispuse măsuri de remediere ce au fost consemnate în anexa nr.7, anexă la prezentul raport.

Capitolul II - OBIECTIVELE CAMPANIEI

Obiectiv general: Verificarea modului în care serviciile publice de asistență socială respectă prevederile Anexei nr. 1 din H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea.

Obiective specifice:

- **Obiectiv specific 1:** Verificarea modului în care serviciile publice de asistență socială respectă prevederile legale cu privire la obligația identificării copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate.
- **Obiectiv specific 2:** Verificarea respectării de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor legale cu privire la obligația de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, precum și a celor care au revenit în țară după o perioadă de ședere în străinătate, alături de părinți, mai mare de un an.

Capitolul III - ENTITĂȚILE CONTROLATE

În perioada de desfășurare a campaniei au fost verificate 7 servicii publice de asistență socială (2 urbane și 5 rurale) din județul Neamț, care au monitorizat modul de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate sau cele de la domiciliul copilului pentru care

s-a instituit o măsură de protecție specială și părinții sunt plecați în străinătate.

Cele 7 servicii publice de asistență socială/compartimente de servicii sociale fac parte din cadrul următoarelor autorități publice locale:

1. Primăria comunei Borca;
2. Primăria comunei Cordun;
3. Primăria comunei Gherăești;
4. Primăria comunei Săbăoani;
5. Primăria comunei Tămășeni;
6. Direcția de Asistență Socială a Municipiului Roman;
7. Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț.

Capitolul IV - CONSTATĂRILE ECHIPEI DE INSPECȚIE

În urma verificărilor efectuate în teren la cele 7 servicii publice de asistență socială/compartimente de servicii sociale, în conformitate cu obiectivele misiunilor de inspecție, s-au constatat următoarele:

- 1) numărul familiilor, în care cel puțin unul dintre părinți este plecat la muncă în străinătate, identificate de către DAS/CAS în urma situațiilor primite de la unitățile școlare arondate/din alte surse, este de **1425**, din care :
 - a) un părinte este plecat la muncă în străinătate: **1244**;
 - b) ambii părinți sunt plecați la muncă în străinătate: **60**;
 - c) cu părinte unic susținător plecat la muncă în străinătate: **121**;
 - d) copil revenit în țară după o perioadă de ședere în străinătate alături de părintele unic întreținător mai mare de un an: **1** (*în același timp, părintele unic întreținător a plecat din nou la muncă în străinătate, astfel că minorul se încadrează la ambele categorii*);
- 2) numărul copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate aflați în evidența DAS/CAS sau identificați pe parcursul controlului (pentru care au fost întocmite dosare), este de **639**, defalcat pe grupe de vârstă după cum urmează:

a. 0-2 ani	b. 2-7 ani	c. 7-14 ani	d. 14-18 ani	TOTAL
4	114	389	132	639

- 3) Din cei 639 de copii aflați în evidență, un număr de **137** de copii aflați în situație de risc urmare plecării părintelui/părinților la muncă în străinătate, a fost identificat de către DAS/CAS din alte surse decât unitățile școlare, conform prevederilor art. 6 Anexa 2 HG. Nr. 691/2015 privind aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea;
- 4) Din totalul de **121** de copii cu părinte unic susținător plecat la muncă în străinătate, doar în cazul a **113** copii, părinții au înaintat notificări către DAS/CAS, în baza art.104, alin.(1) din Legea nr.272/2004 (în marea majoritate a cazurilor această obligație fiindu-le adusă la cunoștință de către reprezentanții serviciilor publice) și doar pentru **92** de copii au fost emise hotărâri de delegare a drepturilor și îndatoririlor părintești, comunicate primarului de la domiciliul părinților sau tutorelui, dosarele către instanță fiind întocmite și înaintate cu sprijinul reprezentanților CAS/SPAS/DAS;
- 5) În cazul copiilor aflați în situație de risc, care au intrat în evidența DAS/CAS în cursul anului 2024, se află în curs procedura de obținere a hotărârilor de delegare a drepturilor părintești;

- 6) În vederea monitorizării modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, toate instituțiile verificate au încheiate protocoale de colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț, sau chiar proceduri de colaborare, care sunt respectate, în care se specifică faptul că DGASPC asigură coordonarea și îndrumarea metodologică a DAS/CAS în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, prin:
- întâlniri semestriale,
 - deplasări efectuate la unitatea administrativ-teritorială,
 - facilitarea colaborării între serviciile publice de asistență socială, precum și cu organizațiile non-guvernamentale care funcționează la nivelul județului,
 - participarea la efectuarea unor vizite în teren,
 - facilitarea comunicării cu toate compartimentele din cadrul DGASPC,
 - sprijin în activitatea curentă a DAS/CAS de identificare și evaluare a situației copilului și familiei acestuia, precum și în planificarea intervenției și monitorizarea ulterioară,
 - sprijin în orice altă activitate care vizează prevenirea separării copilului de părinți,
 - sprijin în activitatea de identificare a nevoilor de formare continuă a personalului din cadrul DAS/CAS.
- 7) Toate serviciile publice de asistență socială verificate au elaborate proceduri privind identificarea situațiilor de risc de separare a copiilor de părinți, însă acestea **nu sunt respectate în totalitate**:
- nu toate serviciile publice de asistență socială verificate au întocmit registre de evidență a copiilor aflați în situație de risc/de evidență a sesizărilor și autosesizărilor;
 - nici una dintre entitățile verificate nu a realizat vizite în teren și nu a completat fișe de identificare a riscurilor în cazul copiilor cu doar unul dintre părinți plecați la muncă în străinătate;
 - nu au fost completate fișe de observație în cazul tuturor copiilor aflați în risc, identificați din alte surse decât unitățile școlare;
 - nu au fost întocmite planuri de servicii în cazul tuturor copiilor identificați ca fiind în risc urmare plecării la muncă în străinătate a ambilor părinți/a părintelui unic întreținător, care să fie monitorizate;
 - nu în toate cazurile planurile de servicii au fost întocmite și aprobate prin decizie a primarului în termen de maxim 30 de zile de la completarea fișei de identificare a riscurilor.
- 8) Reprezentanții DAS/CAS din cadrul a 6 instituții verificate și-au îndeplinit, **parțial**, obligația de a se deplasa la adresa la care sunt îngrijiți copiii (doar în cazul copiilor cu ambii părinți plecați la muncă în străinătate și a celor cu părintele unic susținător plecat la muncă în străinătate/ în cazul celor pentru care există hotărâre de delegare a drepturilor părintești, în timp ce reprezentantul CAS din cadrul UAT Cordon nu și-a îndeplinit această obligație, iar aceasta nu este prevăzută în fișa de post.

Capitolul V - Evaluarea situației copiilor aflați în evidența SPAS

- Cu referire la **organizarea și funcționarea CAS** din cadrul celor 5 UAT-uri comunale și a celor două direcții de asistență socială municipale, în urma analizării documentelor existente, inspectorii sociali din cadrul AJPIS Neamț au constatat următoarele:

- 1) La nivelul tuturor entităților inspectate au fost emise proceduri de lucru care vizează activitățile de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia;

- 2) 4 dintre entități (DAS Roman, UAT Cordun, UAT Tămășeni, UAT Săbăoani) au încheiate parteneriate în interesul copilului și în respect față de drepturile acestuia, cu unități școlare, unități de cult religios, ONG-uri, cabinete medicale individuale, posturi de Poliție, instituții existente la nivel local; în acest sens au fost încheiate **15 parteneriate**;
- 3) În cadrul DAS/CAS, sunt angajate **21** de persoane cu studii în domeniul asistenței sociale, însă situația personalului care se ocupă de activitatea de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului aflat în situație de risc urmare a plecării părinților în străinătate, se prezintă astfel:
- UAT Borca: 1 persoană cu studii de specialitate în *psihologie*, cu atribuții prin fișa de post, care desfășoară activități specifice destinate acestei categorii de risc;
 - UAT Gherăești: 1 persoană cu studii de specialitate în asistență socială, cu atribuții prin fișa de post, care desfășoară activități specifice destinate acestei categorii de risc;
 - UAT Săbăoani: 3 persoane (2 cu studii de specialitate în asistență socială și 1 cu studii *economice*) cu atribuții prin fișa de post, care desfășoară activități specifice destinate acestei categorii de risc;
 - UAT Cordun: 1 persoană cu studii de specialitate în asistență socială, *fără atribuții prin fișa de post și care nu a desfășurat activități specifice destinate acestei categorii de risc*;
 - UAT Tămășeni: 2 persoane (1 cu studii de specialitate în asistență socială și 1 cu studii *în domeniul administrației publice*), *fără atribuții prin fișa de post*, dar care desfășoară activități specifice destinate acestei categorii de risc;
 - DAS Roman: 1 persoană cu studii în domeniul juridic, *fără atribuții prin fișa de post*, dar care desfășoară activități specifice destinate acestei categorii de risc;
 - DAS Piatra Neamț: 1 persoană cu studii de specialitate în asistență socială, cu atribuții prin fișa de post, care desfășoară activități specifice destinate acestei categorii de risc;
- 4) În ceea ce privește structura comunitară consultativă, doar **cele 5 UAT-uri comunale** au o asemenea structură la momentul controlului, a cărei componență a fost stabilită/actualizată prin hotărâre de Consiliu Local, fiind, astfel, implicată colectivitatea locală cu privire la situația copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate - potrivit prevederilor art. 114 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie;
- 5) Niciuna dintre entitățile inspectate **nu are elaborat** un plan de dezvoltare a serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, motivat de faptul că Modelul - cadru al planurilor de dezvoltare a serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie, nu a fost aprobat prin Ordin al ministrului familiei, tineretului și egalității de șanse, așa cum se precizează în art. 14, alin.(4) din Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie.
- 6) Deși Metodologia de introducere și actualizare a datelor în Observatorul Copilului nu a fost aprobată prin Ordin al ministrului familiei, tineretului și egalității de șanse, așa cum se precizează în art.18, alin.(3) din Legea nr.156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, în evidențele DAS Piatra Neamț, la data controlului, figurau înregistrați în Observatorul Național un număr de 39 de copii aflați în risc de separare de familie. Toate unitățile inspectate dețin tehnica necesară introducerii datelor în acest program;

7) La nivelul entităților inspectate, a fost realizat un număr de 45 de acțiuni de informare, în scopul conștientizării părinților privind plecarea la muncă în străinătate, potrivit prevederilor art.106, alin. (1) din Legea nr. 272/2004.

- Cu referire la **situația copiilor aflați în evidența DAS/CAS**, inspectorii sociali au constatat următoarele:

- 1) În perioada ianuarie 2023 - mai 2024, au fost înregistrate un număr de **113 notificări**, în baza art.104 din Legea nr.272/2004 ***Republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, însă doar **63** dintre acestea au respectat termenul minim de 40 zile, menționat în alin.(1) al articolului legal menționat anterior;
- 2) În conformitate cu prevederile art. 104 alin. 2[^]1 din Legea 272/2004 ***Republicată, un număr de **118** persoane (rude) au fost desemnate pentru a se ocupa de creșterea și îngrijirea copiilor cu părinte unic întreținător plecat din familie și chiar în cazul copiilor cu ambii părinți plecați. Tuturor acestor persoane, reprezentanții DAS/CAS le-au asigurat consiliere și informare, iar în unele cazuri au fost consiliați și soții/soțiile persoanelor desemnate, ridicând numărul acestora la **130**;
- 3) Au fost emise **92 de hotărâri ale instanței judecătorești** de delegare a drepturilor și îndatoririlor părintești, comunicate primarului de la domiciliul părinților/de la domiciliul persoanei căreia i s-a acordat delegarea autorității părintești. De menționat este faptul că, la momentul controlului sunt familii care au depus dosare fie pentru obținerea acestor hotărâri, fie pentru prelungirea acestora, având în vedere faptul că delegarea drepturilor este valabilă pentru cel mult un an de zile, potrivit prevederilor art.105 alin.(3) din Legea nr.272/2004 ***Republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- 4) În urma emiterii hotărârilor de delegare a drepturilor părintești pe perioada absenței părintelui unic întreținător/a ambilor părinți, reprezentanții DAS/CAS au completat un număr de **178 de rapoarte periodice privind evoluția copilului și a modului în care acesta este îngrijit**, potrivit prevederilor art. 3 alin. (2) din Anexa nr. 1 la H.G. nr. 691/2015;
- 5) Reprezentanții DAS/CAS au solicitat, unităților școlare arondate, datele și informațiile cu privire la copiii aflați în situație de risc potrivit prevederilor art. 2, alin. (1) Anexa 1 din HG. nr. 691/2015, la fiecare început de an școlar, iar, în unele cazuri și de două ori/an școlar;
- 6) Reprezentanții DAS/CAS au realizat **217 deplasări** la adresele la care sunt îngrijiți copiii cu părinte/părinți plecați în străinătate (cf. art.2, alin (3) H.G. Nr. 691/2015). Dintre acestea, doar **152 de deplasări** au fost realizate în vederea evaluării situației familiei și a completării fișei de identificare a riscurilor. Cu ocazia acestor vizite în teren au fost realizate următoarele acțiuni:
 - au fost completate **146 de fișe de observație**, potrivit prevederilor art.7, alin.(2) din Anexa nr. 2 H.G. nr. 691/2015);
 - au fost completate **156 de fișe de identificare a riscurilor**, potrivit prevederilor art.8 alin.(2) din Anexa nr. 2 la H.G. nr. 691/2015;
- 10) Au fost întocmite **planuri de servicii**, potrivit prevederilor art. 11 din Anexa nr.2 la H.G. nr. 691/2015, pentru un număr de **93** de copii cu părinți plecați în străinătate, iar dintre acestea, un număr de **77 au fost monitorizate**, anual/semestrial/trimestrial și ori de câte ori se impune, de către reprezentanții DAS/CAS;
- 11) În perioada suspusă controlului, un număr de **9 sesizări** au fost adresate DGASPC de către reprezentanții DAS/CAS, potrivit prevederilor art.12, alin.(1) din Anexa nr.2 la HG 691;
- 12) Doar în cazul unui copil reprezentanții DAS/CAS au colaborat cu instituții publice competente în vederea luării măsurilor legale pentru reintegrarea școlară a acestuia;

13) În cazul a 3 copii reprezentanții DAS/CAS au colaborat cu medicul de familie pentru facilitarea acordării suportului medical copilului.

Capitolul VI - Măsurile dispuse și sancțiuni aplicate

În urma misiunilor de control realizate la cele 7 entități publice, a fost dispus un număr total de **25 de măsuri de remediere** ca urmare a neconformităților constatate față de prevederile legislației din domeniul asistenței sociale, dintre care, **12 au fost îndeplinite** la termenele stabilite în actele de control, iar **13 se află în curs de îndeplinire**. Aceste măsuri au vizat următoarele aspecte:

- Inițierea demersurilor în vederea ocupării posturilor vacante din cadrul Serviciului de protecția copilului, specialiști în domeniul asistenței sociale (asistent social, tehnician în asistență socială), astfel încât serviciul public de asistență socială să realizeze activitatea de prevenire a separării copilului de familie, în conformitate cu prevederile Legii nr. 156/30.05.2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, respectiv prevederile H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate. (1 măsură - DAS Roman);
- Actualizarea fișelor de post a personalului din cadrul DAS/CAS, astfel încât acestea să conțină și atribuții, în vederea desfășurării activităților stabilite prin Legea nr. 156/30.05.2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, respectiv prin H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate. (3 măsuri - DAS Roman, UAT Tămășeni, UAT Cordon);
- Actualizarea componenței Consiliului Comunitar Consultativ, în vederea implicării colectivității locale în procesul de identificare a nevoilor comunității și de soluționare, la nivel local, a problemelor sociale care privesc copiii, în conformitate cu prevederile art.114 din Legea nr.272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare și aprobarea acesteia prin hotărâre a consiliului local, conform prevederilor art.12, alin.(2) din Legea nr.156/30.05.2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie. (2 măsuri - DAS Roman, DAS Piatra Neamț);
- Efectuarea vizitei în teren și completarea fișei de identificare a riscurilor la domiciliul copiilor cu un singur părinte plecat la muncă în străinătate, de pe raza comunei, identificați de către CAS Borca, conform prevederilor art. 2, alin.(3), respectiv (6) din Anexa nr. 1 la H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea. (7 măsuri ce au vizat toate entitățile inspectate);
- Completarea fișei de observație, în conformitate cu prevederile art.7, alin.(2) din Anexa nr.2. la H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență generală și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea. (2 măsuri - DAS Roman, DAS Piatra Neamț);
- Întocmirea registrului de evidență a copiilor aflați în situație de risc, în conformitate cu prevederile art.13 alin.(2) din Anexa nr.2 la H.G. nr.691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru

aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea, care să cuprindă cel puțin datele și informațiile care sunt transmise, trimestrial, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț. (3 măsuri - DAS Piatra Neamț, UAT Gherăești, UAT Săbăoani);

- Întocmirea registrului de intrare-ieșire specific, în care se înregistrează solicitările, referirile, sesizările și autosesizările primite cu referire la copii aflați în posibile situații de risc, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(5) din Anexa nr.2 la HG. nr.691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea. (1 măsură - DAS Piatra Neamț);
- Întocmirea planului de servicii, în termen de 30 de zile de la completarea fișei de identificare a riscurilor și aprobarea acestuia prin dispoziție a primarului, în cazul tuturor copiilor identificați ca fiind în situație de risc, urmare a plecării la muncă în străinătate a părintelui unic susținător/ a ambilor părinți, în conformitate cu prevederile art. 10, respectiv ale art. 11, alin.(1) din Anexa nr. 2 la H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea. (1 măsură - DAS Piatra Neamț);
- Efectuarea vizitei în teren și completarea fișei de identificare a riscurilor, pentru minora [REDACTED], CNP [REDACTED] (care figurează, în situația centralizatoare transmisă de reprezentanții Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca în luna februarie 2024, ca având ambii părinți plecați la muncă în străinătate), în conformitate cu prevederile art. 2, alin.(3), respectiv (6) din Anexa nr. 1 la H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea. (1 măsură - UAT Borca);
- Întocmirea planului de servicii pentru fiecare dintre minorii [REDACTED] (CNP [REDACTED]) și [REDACTED] (CNP [REDACTED]), aflați în evidența CAS Borca (pentru care s-a depășit termenul de 30 de zile de la completarea fișei de identificare a riscurilor) și aprobarea acestuia prin dispoziție a primarului, în conformitate cu prevederile art. 10, respectiv ale art. 11, alin.(1) din Anexa nr. 2 la H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea. (1 măsură - UAT Borca);
- Completarea dosarului familiei [REDACTED] cu planul de servicii, HCL de aprobare a planului de servicii, raportul privitor la evoluția copiilor și a modului în care aceștia sunt îngrijiți), în conformitate cu prevederile art. 3 și art. 10, alin.(2) din H.G. nr. 691/2015, anexa nr. 1 și anexa nr. 2, precum și în conformitate cu prevederile art. 7, alin. (1) și

alin. (2) din Legea nr. 156/30.05.2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie. (1 măsură - UAT Cordun);

- Efectuarea vizitei în teren și completarea fișei de identificare a riscurilor, pentru minorul [REDACTED], CNP [REDACTED] (care figurează, în situația centralizatoare transmisă de reprezentantul Școlii Gimnaziale Gherăești în luna februarie 2024, ca având ambii părinți plecați la muncă în străinătate) și pentru minorii [REDACTED], CNP [REDACTED], respectiv [REDACTED], CNP [REDACTED] (care figurează cu părinte unic susținător plecat în străinătate) în conformitate cu prevederile art. 2, alin.(3), respectiv (6) din Anexa nr. 1 la H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea. (1 măsură - UAT Gherăești);
- Întocmirea planului de servicii pentru fiecare dintre minorii [REDACTED] (CNP [REDACTED]), [REDACTED] (CNP [REDACTED]), [REDACTED] (CNP [REDACTED]), [REDACTED] (CNP [REDACTED]), [REDACTED] (CNP [REDACTED]) și [REDACTED] (CNP [REDACTED]), aflați în evidența CAS Gherăești (pentru care s-a depășit termenul de 30 de zile de la completarea fișei de identificare a riscurilor) și aprobarea acestuia prin dispoziție a primarului, în conformitate cu prevederile art. 10, respectiv ale art. 11, alin.(1) din Anexa nr. 2 la H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea. (1 măsură - UAT Gherăești).

Menționăm faptul că nu au fost aplicate sancțiuni contravenționale la nici una dintre entitățile verificate.

Capitolul VII - Concluzii distincte, pe fiecare obiectiv specific

Cu referire la **Obiectivul specific 1** ce a fost urmărit în cadrul campaniei - Verificarea modului în care serviciile publice de asistență socială respectă prevederile legale cu privire la obligația identificării copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, inspectorii sociali au tras următoarele concluzii:

- Nu a fost întocmită a bază de date minuțioasă a copiilor aflați în situație de risc;
- Principala sursă de identificare a copiilor aflați în situație de risc urmare a plecării părinților la muncă în străinătate, o reprezintă unitățile școlare;
- Părinții nu își îndeplinesc obligația de a notifica DAS/CAS cu privire la plecarea lor în străinătate;
- Există o dinamică a plecării părinților în străinătate, pentru perioade scurte de timp (câteva luni), ceea ce îngreunează cuantificarea reală a acestor copii. În plus, acești părinți consideră că nu este necesară delegarea drepturilor părintești, dacă ei sunt plecați doar câteva luni;
- Este dificil de identificat copiii aflați în situație de risc urmare a plecării unui singur părinte, deoarece părintele rămas acasă cu copilul refuză colaborarea cu reprezentanții DAS/CAS;
- Nici una dintre entitățile controlate nu a completat fișa de identificare a riscurilor în cazul copiilor cu unul dintre părinți plecați în străinătate, neconsiderând această categorie ca fiind una de risc.

Cu referire la **Obiectivul specific 2**, ce a fost urmărit în cadrul campaniei: Verificarea respectării de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor legale cu privire la obligația de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, precum și a celor care au revenit în țară după o perioadă de ședere în străinătate, alături de părinți, mai mare de un an, inspectorii sociali au concluzionat următoarele:

- doar pentru jumătate dintre copiii aflați în evidența DAS/CAS au fost emise hotărâri de delegare a drepturilor părintești, pe motivul procedurii anevoioase și de prea lungă durată;
- sunt monitorizați în special copiii pentru care există hotărâre de delegare a drepturilor părintești;
- au fost întocmite planuri de servicii doar pentru jumătate dintre copiii aflați în evidența DAS/CAS ca fiind în risc;
- personalul cu atribuții prin fișa postului ce vizează monitorizarea modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, precum și a celor care au revenit în țară după o perioadă de ședere în străinătate, alături de părinți, mai mare de un an este insuficient, raportat la atribuții;
- reprezentanții DAS/CAS au menționat că întâmpină dificultăți în activitatea de introducere și actualizare a datelor în Observatorul Copilului, motivate, pe de o parte, de accesarea greoaie și de durată, a programului informatic, iar, pe de altă parte, de lipsa ariei de internet în anumite zone;
- la nivelul DAS/CAS nu se realizează o delimitare între procedura de monitorizare a copiilor pentru care a fost emisă o hotărâre de delegare a drepturilor părintești (rapoartele privitoare la evoluția copiilor) și procedura de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate (planurile de servicii), motiv pentru care nu au fost întocmite, în toate cazurile, planurile de servicii.

Capitolul VIII - Propuneri și recomandări pentru îmbunătățirea activității și a cadrului legislative

În vederea îmbunătățirii eficacității serviciilor publice de asistență socială, propunem modificarea /completarea cadrului legislativ în sensul:

- revizuirii/simplificării instrumentelor de lucru (fișa de identificare a riscurilor, fișa de observație), corelarea acestora ținând cont de nevoile identificate și de capacitatea profesională a personalului angajat (cu atribuții în acest sens) care utilizează aceste instrumente.